

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 07, maj 2026 15:20

Joanna Gryboś-Chechelska

Odslony: 197

---

6 maja 2026 r. podczas sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów przyjęto jednogłośnie pakiet opinii dotyczących reformy Polityki Spójności po 2027 roku oraz przyszłego wieloletniego budżetu Unii Europejskiej na lata 2028-2034. Stanowisko odnosi się do propozycji Komisji Europejskiej dotyczącej utworzenia jednego dużego funduszu obejmującego politykę spójności, politykę rolną, rybołówstwo i inne obszary wsparcia, zarządzanego za pośrednictwem Krajowych i Regionalnych Planów Partnerstwa (NRPP).

Przywódcy lokalni i regionalni poparli potrzebę reformy Polityki Spójności, jednocześnie sprzeciwiając się ograniczaniu jej budżetu oraz wyłączeniu regionów i miast z procesu podejmowania decyzji na rzecz administracji centralnej państw członkowskich.

W przyjętych opiniach członkowie Komitetu Regionów podkreślili, że Polityka Spójności powinna nadal obejmować wszystkie regiony Unii Europejskiej, a nie wyłącznie regiony słabiej rozwinięte. Zapelowano także o utrzymanie odrębnych budżetów dla Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej oraz innych polityk UE w ramach przyszłych Krajowych i Regionalnych Planów Partnerstwa.

Jednym z głównych postulatów jest wprowadzenie obowiązkowych konsultacji z władzami lokalnymi i regionalnymi przy przygotowywaniu NRPP. Komitet Regionów zaproponował, aby zapowiadane przez Komisję Europejską „kontrole regionalne” były realizowane poprzez tzw. oceny wielopoziomowego zarządzania. W sytuacji, gdy władze regionalne i lokalne nie byłyby włączane do przygotowania planów, miałyby otrzymać możliwość uruchomienia „klauzuli pomocniczości” i poinformowania Komisji Europejskiej o nadmiernej centralizacji dokumentu, co mogłoby prowadzić do jego odrzucenia.

W opinii wskazano również, że państwa członkowskie powinny przeprowadzać ocenę wpływu swoich planów na poziom lokalny i regionalny, natomiast Komisja Europejska powinna zapewnić identyfikację i uwzględnienie szczególnych wyzwań terytorialnych występujących w poszczególnych krajach.

Przedstawiciele samorządów sprzeciwili się także koncepcji traktowania NRPP jako „jednego wspólnego funduszu” pozostającego do dyspozycji państw członkowskich. Podkreślono znaczenie poszczególnych funduszy unijnych, takich jak Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności, które – jak zaznaczono – posiadają własną specyfikę i cele. W opinii przypomniano również o znaczeniu programu INTERREG dla konkurencyjności oraz funkcjonowania jednolitego rynku europejskiego. Zdaniem Komitetu Regionów fundusze te powinny dysponować jasno określonymi alokacjami środków. Wskazano także, że Europejski Fundusz Społeczny powinien pozostać elementem polityki spójności z własnym, odrębnym budżetem.

W dokumencie zaproponowano ponadto, aby co najmniej 20 proc. środków przeznaczonych na politykę spójności, obszary wiejskie i rybołówstwo było wydatkowane na zintegrowane strategie rozwoju terytorialnego, w tym m.in. zintegrowane inwestycje terytorialne, rozwój lokalny kierowany przez społeczność czy instrument LEADER. Jak podkreślono, rozwiązanie to miałyby zagwarantować rzeczywiście terytorialne podejście do rozwoju oraz wzmocnienie lokalnych społeczności i partnerów lokalnych.

Komitet Regionów odniósł się także do planowanych zmian w sposobie monitorowania wydatkowania środków unijnych. W opinii pozytywnie oceniono cel uproszczenia zasad oceny efektywności wydatków UE, jednocześnie wskazując na konieczność wprowadzenia zabezpieczeń gwarantujących, że wszystkie polityki UE będą respektowały zasadę „nie szkodzić spójności”.

Kategoria: Rozwój i fundusze

Opublikowano: czwartek, 07, maj 2026 15:20

Joanna Gryboś-Chechelska

Odłony: 197

Regiony i miasta zwróciły uwagę, że proponowane odejście od obecnego systemu refundacji kosztów na rzecz modelu opartego na realizacji kamieni milowych i wskaźników może prowadzić do zwiększenia złożoności systemu, wzrostu biurokracji oraz liczby kontroli. W opinii podkreślono, że pełne wdrożenie nowych zasad będzie możliwe dopiero po rozwiązaniu problemów związanych m.in. z nakładaniem się systemu opartego na wynikach i systemu kosztowego, a także po dopracowaniu wskaźników tak, aby odzwierciedlały rzeczywisty wpływ polityk klimatycznych i społecznych. Zwrócono również uwagę na potrzebę wprowadzenia okresu przejściowego oraz zapewnienia szkoleń i wsparcia technicznego dla administracji publicznej odpowiedzialnej za wdrażanie nowych regulacji.